

Venäjä

Venäjä ja OPEC sopivat uusista tuotantorajoituksista. Venäjä, OPEC ja eräät muut öljyntuottajamaat ilmoittivat viime perjantaina (7.12.) supistavansa raaka-öljyn tuotantoon yhteensä 1,2 milj. tynnyrillä päivässä vuoden 2019 alusta. OPEC-maiden osuus leikkauksista on yhteensä 0,8 milj. tynnyriä päivässä ja järjestöön kuulumattomien maiden osuus yhteensä 0,4 milj. tynnyriä. Brent-laadun tynnyrihintana ponnahti pian sopimuksen julkistamisen jälkeen yli 63 dollariin (noin 5 %), mutta tällä viikolla hinta on luisunut noin 61 dollarin tasolle.

Rajoitussopimus on voimassa kuusi kuukautta, ja sen mukaan tuottajamaat supistavat tuotantoon yli 2 % lokakuun 2018 tasosta. Venäjän energiaministeri Novakin mukaan Venäjä leikkaa päivätuotantoon vähitellen seuraavien kuukausien aikana 0,228 milj. tynnyrillä. Novakin mukaan vuoden 2019 tammikuussa tuotanto supistuu vähintään 0,05–0,06 milj. tynnyrillä päivässä. Venäjä, OPEC ja eräät muut tuottajamaat valmistelevat nyt solmitun rajoitussopimuksen lisäksi erillistä yhteistyösopimusta, joka on tarkoitus allekirjoittaa vuoden 2019 ensimmäisellä neljänneksellä.

OPEC ja Venäjä ilmoittivat yhteensä lähes 1,8 milj. tynnyrin tuotantorajoituksista vuoden 2016 lopussa. Venäjän osuus supistuksista oli 0,3 milj. tynnyriä päivässä, ja maa toteutti ne vähitellen vuoden 2017 ensipuoliskolla. Rajoitussopimusta jatkettiin kahdesti vuonna 2017. Tämän vuoden kesäkuussa OPEC ja Venäjä ilmoittivat poistavansa tuotantorajoitukset. Viime kuukausina Venäjän öljyntuotanto on ollut Neuvostoliiton jälkeisen ajan ennätystasolla. Energiaministeriön mukaan tuotanto oli syys-marraskuussa 11,4 milj. tynnyriä päivässä eli yli 0,4 milj. tynnyriä päivässä aiemmin sovitun tuotantokattoa korkeammalla. Öljyä tuotettiin yli 4 % enemmän kuin viime vuoden syys-marraskuussa.

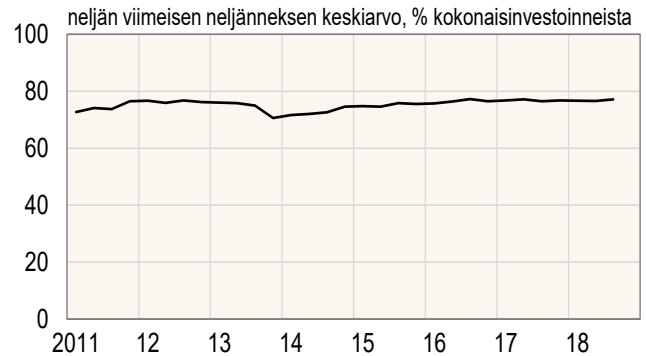
Venäjäällä investointien kasvu nopeutui. Tämän vuoden kolmannella neljänneksellä investointeja tehtiin yli 5 % enemmän kuin vuotta aiemmin. Tammi-kesäkuussa investointien vuosikasvu oli runsaat 3 % ja koko tammi-syyskuun osalta runsaat 4 %.

Suurten ja keskisuurten yritysten sekä valtion investoinnit lisääntyivät tammi-syyskuussa noin puolitoista prosenttia vuodentakaisesta. Siten Rosstat arvioi muiden, mm. pienten yritysten, investointien kasvaneen toistakymmentä prosenttia eli lähes samaan tahtiin kuin vuoden alkupuoliskolla.

Kaksi vuotta jatkuneen kasvun jälkeen suurten ja keskisuurten yritysten investoinnit raakaöljyn tuotantoon vähenivät tammi-syyskuussa pari prosenttia. Sen sijaan investoinnit maakaasun tuotantoon lisääntyivät lähes puolella, vaikka ne olivat kasvaneet jo kahtena edellisellä vuonna ripeästi. Myös viime vuonna huomattavaan nousuun kääntyneiden maakaasun putkikuljetusinvestointien kasvu on jatkunut tänä vuonna. Jalostusteollisuuden suuret ja keskisuuret yritykset

ovat lisänneet investointejaan selvästi, mutta niiden taso on matala kolmen edellisen vuoden jyrkän luisun vuoksi.

Suurten ja keskisuurten yritysten sekä valtion investointien osuus kokonaisinvestoinneista

Lähde: Rosstat.

Jamalin maakaasun nesteytyslaitoksen kolmas yksikkö aloitti tuotannon marraskuussa. Jamalin niemimaalla sijaitsevan laitoksen ensimmäinen yksikkö aloitti vuosi sitten, ja neljännen ja viimeisen yksikön suunnitellaan valmistuvan ensi vuonna. Neljäs yksikkö on kolmea ensimmäistä huomattavasti pienempi. Hieman epätavallisesti rakennustyöt ovat vuoden alkuperäistä aikataulua edellä.

Koko Venäjällä kyetään nyt tuottamaan yli 25 megatonnia nesteytettyä maakaasua (LNG) vuodessa. Tämä on kuutisen prosenttia maailman nesteytyskapasiteetista. Nesteytys, rahtaus ja uudelleenkaasutus ovat vaihtoehtoinen tapa saavuttaa putkien ulottumattomissa olevat kuluttajat. Suurin kysyntä nesteytetylle maakaasulle on Aasiassa, sillä sinne ei toistaiseksi johda riittävästi putkia maakaasun tuotantoalueilta.

Toinen Venäjän kahdesta suuresta laitoksesta sijaitsee Tyynenmeren rannikolla Sahalinin saarella. Se palvelee suoraan Aasian markkinoita. Sen sijaan pääosa Jamalin niemimaan kaasusta kuljetetaan ainakin ensin Atlantin suuntaan, sillä jäät estävät kuljetukset Tyynellemerelle talvisin. Kesällä kaasua tosin toimitettiin suoraan esimerkiksi Kiinaan. Kuljetukset hoidetaan jäänmurtokäytisellä laivastolla. Näillä erikoisaluksilla maakaasu useimmiten siirretään suliin vesiin toisten alusten eteenpäin kuljetettavaksi. Siirtoja on tehty esimerkiksi Norjanmerellä ja Länsi-Euroopan satamissa. Sieltä kaasu jatkaa matkaa markkinahintojen ohjaamana muun muassa Aasiaan.

Jamalin laitoksen enemmistöomistaja on venäläinen Novatek ja vähemmistöomistajat ranskalainen Total, Kiinan kansallinen öljy- ja kaasuyhtiö CNPC sekä Kiinan Silkkitie-rastasto. Novatek on suunnitellut ranskalaisten, kiinalaisten, japanilaisten, korealaisten ja saudiarabialaisten tahojen kanssa uutta laitosta Jamalin laitoksen lähelle. Rakennuspäätös on määrä tehdä ensi vuoden aikana. Lisäksi Novatek on kertonut pyrkivänsä rakentamaan lisää suuria laitoksia seuraavan vuosikymmenen aikana.

Kiina

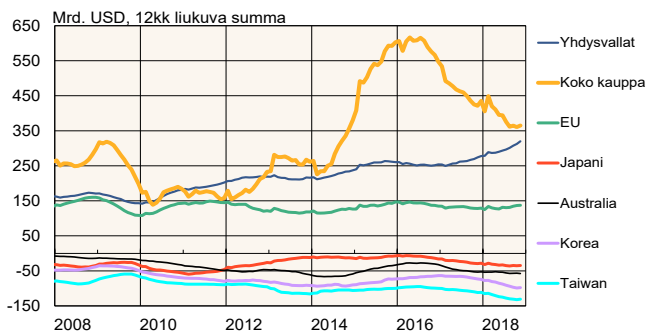
Kiinan ulkomaankaupan kasvu hidastui selvästi marraskuussa samalla kun kauppaneuvottelut soteutuivat entisestään. Kiinan tullin mukaan tavaraviennin arvo kasvoi marraskuussa 5 % ja tuonti vain 3 % vuotta aiemmasta, kun tammi-lokakuussa vienti oli kasvanut yli 10 % ja tuonti 20 %. Tuonnin kasvun nopeaa hidastumista eivät selitä laskeneet raaka-aineiden maailmanmarkkinahinnat vaan erilaisten koneiden ja laitteiden, ja niiden komponenttien tuonnin kasvun vaimentuminen.

Marraskuussa Kiinan tavaraviennin kasvu Yhdysvaltoihin jatkui edelleen vahvana. Sen sijaan tavaratuonti sieltä supistui peräti neljänneksen vuotta aiemmasta. Näin kauppataseen ylijäämä Yhdysvaltojen kanssa repesi marraskuussa jälleen isommaksi. Vientiä Yhdysvaltoihin on vauhdittanut maan nopea talouskasvu ja varautuminen tuleviin tullien korotuksiin. Yhdysvaltojen tullitilastojen mukaan niiden hyödykkeiden tuonti Kiinasta on jo vähentynyt, mille asetettiin lisätullit ensimmäisessä vaiheessa heinä-elokuussa.

Kiina ja Yhdysvallat käyvät neuvotteluja kiistojen ratkaisemiseksi ja kauppasodan päättämiseksi. Kiina on ilmoittanut, että se aikoo ostaa yhä enemmän amerikkalaistuotteita ja luopua heinäkuussa asettamistaan lisätulleista amerikkalaisille autoille. Lisäksi se on lehtitietojen mukaan alkanut valmistella muutoksia ”Made in China 2025” -teollisuuspoliittiseen suunnitelmaan. Pikaista ratkaisua tilanteeseen on kuitenkin vaikea nähdä, sillä Kiinalta vaadittujen uudistusten toteuttaminen vie pitkään siinäkin tapauksessa, että se olisi valmis niitä tekemään.

Lisää kapuloita neuvottelurattaisiin tuli viime viikolla, kun Huaweiin talousjohtaja Meng Wanzhou pidätettiin Kanadassa. Pidätysmääräys tuli Yhdysvalloista. Se syyttää yhtiötä ja Mengiä siitä, että ne ovat Yhdysvaltojen sanktiopolitiikan vastaisesti harhauttaneet pankkeja tehdessään kauppaa Iranin kanssa. Meng vapautettiin takuita vastaan ja odottaa mahdollista luovutusta Yhdysvaltoihin Vancouverissa. Kiina pitää pidätystä poliittisena ja on tuominut sen jyrkästi. Kiina on tällä viikolla pidättänyt kaksi kanadalaista.

Kiinan tavarakaupan taseen kehitys

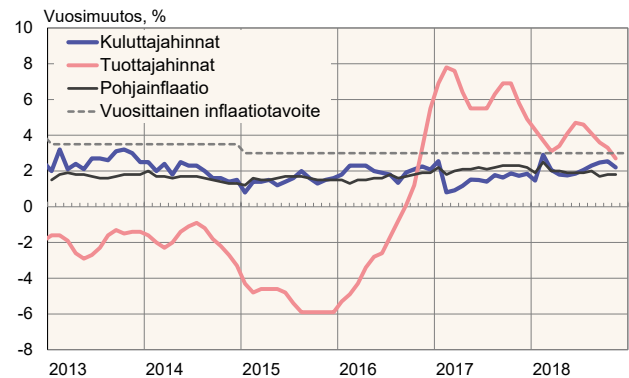
Lähde: Macrobond ja BOFIT

Kiinassa hintojen nousu jatkuu maltillisena. Kuluttajahintojen nousu on virallisten tilastojen mukaan ollut Kiinassa maltillista ja erittäin tasaista jo vuosien ajan. Marraskuussa kuluttajahintojen vuosikasvu hidastui 2,2 prosenttiin. Ruuan ja energian hinnoista puhdistettu pohjainflaation on jo pitkään pysytellyt 2 prosentin tuntumassa.

Tuottajahintojen kasvuvauhti jatkoi marraskuussa hidastumistaan. Vuositasolla hinnat nousivat 2,7 %, mutta laskivat hieman edellisestä kuukaudesta energian ja raaka-aineiden hintojen laskun seurauksena.

Kiinan kuluttajahintainflaation laskentavan on vuosien varrella epäilty aliarvioivan erityisesti asumismenoja. Samalla kun monissa kaupungeissa on raportoitu erittäin suurista vuokrien korotuksista, kuluttajahintaindeksissä vuokra-erot ovat kasvaneet vain 2–3 % myös suurkaupungeissa.

Kiinan hintakehitys

Lähteet: Macrobond ja BOFIT

Hongkongin talous edelleen hyvässä vedossa, vaikka kasvu hidastumassa. Erytyshallintoalueen BKT:n vuosikasvu hidastui heinä-syyskuussa 2,9 prosenttiin toisen neljänneksen 3,5 prosentista. Tammi-syyskuussa BKT kasvoi 3,7 % vuodentakaisesta, kun tällä vuosituhannella hallintoalueen keskimääräinen vuosikasvu on ollut lähes 3,9 %.

Talouden kasvu on kuluvana vuonna ollut laaja-alaista. Tärkeänä kasvun moottorina on ollut vähittäiskauppa, joka on alkuvuoden vahvan kehityksen ansiosta kasvanut yli kymmenyksen vuodentakaisesta. Myös teollisuustuotanto, vienti, ja matkailutulot ovat kehittyneet hyvin. Hyvän talouskehityksen myötä työttömyysaste on laskenut viime vuoden lopun 3,0 prosentista 2,8 prosenttiin lokakuussa. Inflaatio puolestaan on kivunnut viime kuukausina 2,7 prosenttiin.

Tilastoviranomaisten julkistamien liiketoiminnan luottamusindikaattorien valossa talouskasvu näyttäisi lähineljänneksen aikana olevan edelleen hidastumaan päin. Lähiajan ja keskipitkän aikavälin kasvunäkymiä varjostavat Manner-Kiinan talouskasvun hidastuminen, Kiinan ja Yhdysvaltojen välinen kauppasota sekä korkojen nousu Yhdysvalloissa. Yhdysvaltojen rahapolitiikan muutokset välittyvät suoraan Hongkongiin, sillä Hongkongin dollarin arvo on kiinnitetty Yhdysvaltain dollariin.